

Dečernik

Leto IV. (XI.), štev. 269

Maribor, torek 25. novembra 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček zav. v Ljubljani št. 11409

Velja mesečno prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Tajna konferenca Litvinov-Grandi

ANTANTA ITALIJE, NEMČIJE IN SOVJETSKE RUSIJE PROTI VELIKI ANTANTI. — STALINOVE IZJAVE O POLOŽAJU.

ZENEVA, 25. novembra. Sovjetski zunanji minister Litvinov, ki je na čelu sovjetske delegacije prisostvoval konferenci pripravljalne komisije za razorožitev v Ženevi, je v nedeljo nenadoma odpotoval. Sprva so mislili, da je njegov skrivnostni odhod v zvezi z vestmi, da je v Rusiji revolucija. Šele sedaj se je izkazalo, da je Litvinov odpotoval v Milan, kjer se je včeraj v največji tajnosti vršila dolgotrajna konferenca med njim in Grandijem. Za sestanek se je izvedelo šele danes, ko so listi objavili kratek službeni komunikat o tej konferenci. Tudi Grandi je prispel v Milan v strogem inkognito in se je nastanil v istem hotelu kot Litvinov. Včeraj dopoldne sta imela nad dve uri trajajočo konferenco. Tekom dopoldneva je dospel tudi še sovjetski poslanik v Rimu, Kurški, ki je prisostvoval popoldanski konferenci Litvinova in Grandija. Zvečer je bil prirejen intimen banket, kateremu so prisostvovali samo omenjeni diplomati.

Fašistovski listi se vzdržujejo komentarjev in objavljajo samo uradno poročilo, da sta imela Litvinov in Grandi dolg prijateljski razgovor o političnih in gospodarskih vprašanjih, ki zanimajo obe državi, in o nadaljnjem razvoju medsebojnih odnosov. Le »Giornale d'Italia« se obširneje bavi s konferenco in potrjujejo njegova izjava utis, ki prevladuje v ženevskih krogih, kjer domnevajo, da gre za politično zvezo med Italijo, Nemčijo in sovjetsko Rusijo, kateri bi se priključile tudi Turčija, Bolgarska in Madžarska. Ta zveza, ki bi se uveljavljala tudi na gospodarskem polju, naj bi tvorila protiutež proti veliki antanti. Italija s svoje strani si hoče s tem zagurati hrbet, da bo lahko uspešneje zastopala svoje politične interese napram Franciji in Angliji, tako v vprašanju kolonij kakor Sredozemskega in zlasti Jadranskega morja.

Litvinov je danes odpotoval iz Milana v Berlin, odkoder se vrne v Moskvo.

MOSKVA, 25. nov. Diktator sovjetske Rusije, Josip Stalin, je sprejel v navzočnosti vojnega ministra Vorosilova korespondenta »United Press«. Evgena Lyonsa ter mu na vprašanje, kaj je resnice na vestih o vojaškem uporu v Rusiji, odgovoril: »Mnenja sem, da gre za organiziran boj gotovih skupin, ki imajo svoj sedež v Rigi in Berlinu in hočejo na ta način odvigniti pozornost od svojih zlatih načrtov. Dejstvo, da so se te fantastične vesti pojavile istočasno v različnih državah, je najboljši dokaz, da gre načrt

za tem, speljati javno mnenje na napačno pot«.

Ko ga je nato korespondent vprašal, kakšni so izgledi svetovne revolucije, je Stalin rekel: »V kratkih besedah na to odgovoriti je zelo težko, toda, ako že moram kratko odgovoriti, potem pravim: »Izgledi so zelo dobri!«

Korespondent pa je potem vprašal, ali je mogoče mirno sožitje kapitalističnega in komunističnega sistema. Stalin je odgovoril: »To je čisto mogoče in se uveljavlja že od zaključka državljanske vojne in intervencijske periode«.

Tudi o vprašanju dumpinga je govoril Stalin ter izjavil: »Sovjetska Rusija načelno ne sprejema izločitvijskega in posredovalskega nudi gotovo blago za nižjo ceno, kakor druge države, smiselno pa je, ako se trdi, da izvažajo sovjetska vlada svoje blago pod lastno ceno, kar bi se edino lahko označilo kot dumping«.

Nesiguren položaj v Bolgariji

SOFIJA, 25. novembra. V nedeljo se je vršil v Plovdivu kongres rezervnih oficirjev. Ko je odbor stavil predlog, naj se pošlje pozdravna brzojavka predsedniku vlade Ljapčevu in ministru Najdanovu, je delegat Maneu predlagal, naj se pošlje min. predsedniku brzojavka, s katero se ga pozove k ostavki. Predlog je bil sprejet z viharim odobravanjem.

SOFIJA, 25. novembra. Na kongresu radikalne stranke je delegat Kosturkov izjavil, da je notranji položaj na Bolgarskem negotov, in da državljani niso več varni svojega imetja in življenja. Vlada ne more skrbeti za varnost in dovoljuje neodgovornim elementom, da sami sodijo celo bolgarske oficirje.

Pariz pred katastrofo poplave

PARIZ, 25. novembra. Nevarnost poplave v Parizu je preteklo noč dosegla vrhunec. Seina je radi neprestanih nallvov ponoči tako narasla, da stoji ponekod 7 metrov nad normalo. Vse pristaniške naprave ob reki so poplavljenе, promet s parniki onemogočen. V nižje ležečih delih mesta je voda že vdrla v kleti. Ker vode še vedno naraščajo, so oblasti dale izprazniti vse ogrožene okraje. Vojaštvo je v strogi pripravljenosti in pomaga gra-

dit nasipe ter utrjevati mostove, ki so v nevarnosti, da jih voda poruši. V ogroženih delih mesta so že začeli graditi lesene mostove in brvi, da bo olajšano reševanje ljudi v primeru, da pride do katastrofe. Ta je tembolj verjetna, ker pariška meteorološka postaja napoveduje še nadaljno deževje. Pariško prebivalstvo že leta ne pomni takih poplav. Pariški mestni svet je imel danes posvetovanje in je sklepal o potrebnih zaščitnih ukrepih.

Oproščen habsburški nadvojvoda

NEWYORK, 25. novembra. Včeraj je bila po štiridnevni razpravi zaključena razprava v procesu proti bivš. avstrijskemu nadvojvodi Salvatorju, ki je bil obtožen radi tatvine dragocene ogrlice nadvojvodinje Terezije. Sodišče je obtožbeno po štirinurnem posvetovanju oprostilo.

Skrivnostni vlom v Velikem Bečkereku

BEOGRAD, 25. novembra. V noč na ponedeljek je bil v stanovanje odvetnika dr. Kamenka Aleksića v Velikem Bečkereku izvršen zagoneten vlom. Iz zaklenjene sobe je izginil dragocen nakit v vrednosti 100.000 Din. Policija doslej ni mogla odkriti, na kak način so vlomilci prišli v stanovanje, ker so vrata bila zaklenjena in tudi na oknih ni nobenih sledov o vlamu.

Pravilnik o cepljenju proti steklini

je izšel in predpisuje obvezno cepljenje za vse od stekline napadene osebe. V krajih, kjer so od stekline okuženi, se lahko odredi tudi splošno cepljenje. Žival, ki je ugriznila človeka in ga okužila s steklino, se ne sme ubiti, ampak živa ujeti in oddati veterinarskim oblastim. Če pa se je radi nevarnosti, da obgrize še več oseb, mora ubiti, se ji ne sme poskušati lobanje odnosno mozga. Ubito žival treba zasuti s karbolom in spraviti v lesen zaboj, napolnen z žagovino, ali pepelom ter to poslati higienskemu zavodu v Novem Sadu, ki edini proizvaja cepivo proti steklini. Samo s posebnim dovoljenjem ministrstva narodnega zdravja smejo cepivo proizvajati tudi drugi higienski zavodi.

Koliko je vseh katoličanov?

Po uradni statistiki, ki jo je razglasil Vatikan, je na celim svetu 341.430.900 katoličanov, in sicer v Evropi 208.882.000, v Ameriki 109.097.000, v Aziji 16.536.900, v Afriki 5.330.000, v Avstraliji 1.585.000.

dan posredovalci med producenti in konsument, naj se z javnimi dajatvami za vino obremenjujejo do znosne višine;

tudi brezalkoholne pijače, ki so produkt industrije, naj se obremenijo s trošarino kakor vino;

protialkoholni pokret naj se vrši v mejah dostojnosti in naj se operiranje z lažmi kaznuje;

promet s trsnic iz trsnic, ki naj stoji pod državnim nadzorstvom, naj bo po celi državi prost.

V interesu našega vinarstva je želeli, da bi vlada te stvarne predloge resno vzela v pretes.

Kriza našega vinarstva

Je danes, ko naši vinogradniki čakajo na kupce svojega letošnjega in mnogi tudi še lanskega pridelka, in ko se producentom na drugi strani ponujajo sramotne cene po 2 in pol do 3 Din, torej cena, ki niti od daleč ne krije produkcijskih stroškov, na višku bolj ko kedaj. Temu dejstvu je dal izraza ob priliki poseta gg. ministrov v Mariboru naš najpriznanejši strokovnjak in praktik, predsednik Vinarskega društva za Dravsko banovino, g. Lovro Petovar, v svoji strokovnjaško temeljitostjo izdelani spomenici, v kateri je izvajal med drugim:

V 20.000 ha vinogradov v Dravski banovini je investiranih v 160 milijonih trsov nad eno milijardo našega narodnega premoženja in 100.000 ljudi išče svojo eksistenco v tej panogi našega kmetijstva. V današnjem težkem položaju nam kažejo na dva leka: na združništvo in izvoz. Ni dvoma, da je v združništvu pomoč mogoča in vsigurna, toda naša generacija pri vinogradništvu ne bo imela od združništva, ki bi se naj šele ustvarilo, nobene bistvene koristi. Pridelali smo letos v Dravski banovini najmanj 400 tisoč hektolitrov vina. Ako bi hoteli vse grozdje združnim potom predelovati in spraviti v promet, bi z ozirom na naše terenske in vremenske prilike bilo potrebnih v celi banovini najmanj 100 takih zadrug in bi investicija vsake izmed teh zadrug, ako naj v polnem obsegu vrši svojo nalogo, zastopala svojih deset milijonov dinarjev. Že za investicije bi bilo torej treba najmanj eno milijardo dinarjev. Kje pa so še strokovnjaki in zadrugni delavci, ki bodo te zadruge vodili? In koliko let, da ne rečem desetletij, bi se poteklo, predno bi naše vinogradništvo od takih zadrug imelo učinkovite koristi.

Drugi lek je izvoz. Gotovo ne manjka vinogradnikom dobre volje za izvoz, nasprotno so vedno iskali zveze in pota zanj, toda izvoz ni odvisen samo od naše dobre volje, ampak od inozemskega trga. Tudi izvozne premije — za katere smo vladi hvaležni — ne bodo mogle izvoza poživeti.

Poleg združništva in pospeševanja izvoza nam je danes treba učinkovitejšo pomoči. Tu je predvsem dvig domačega konsuma. Ta je pa nemogoč, ker je vino danes z vsemi načini davkov, ki jih sploh fiskalna veda pozna, tako obremenjeno, da pride vino, kupljeno pri producentu za baričelo 2 Din, na pivski trg po 10 do 12 Din. Zemljarina je od vinogradov najvišja, prometni davek se po večini dvakrat plača, obrtnik, ki se peča s prodajo vina na konsumenta, je z najvišjimi dajatvami obremenjen povrh je pa produkt obremenjen kakor noben drugi predmet v državi, še s trošarino.

Državno, banovinsko in komunalno gospodarstvo potrebuje denar. Taka breme bi morala biti enakomerno

razdeljena. Danes pa je povprečna vinska trošarina v državi daleč nad povprečno ceno, ki jo vinogradnik za vino dobi.

Po zakonu o zaščiti industrijskih proizvodov se kaznuje nelegalna konkurenca. Dovoljuje se pa, da razne organizacije, ki uživajo celo državno podporo, uporabljajo laži v boju proti vinu. Ne zagovarjamo pijančevanja, zahtevamo pa obrambo za produkt, ki daje eksistenco stotisočim državljanom.

Najnujnejše zahteve našega vinogradništva, ki se ne more kar preko noči preobraziti v drugo kmetijsko-

gospodarsko panogo, so kratko sledeče:

najstrožje izvajanje vinskega zakona, ki je dober in za katerega smo vladi hvaležni;

pospeševanje izvoza z vsemi sredstvi, zlasti s tem, da se dajejo premije že pri 9 hl;

ustanavljanje in pospeševanje vinarških zadrug povsod, kjer so zanje eksistenčni pogoji;

nobiranje trošarine na vino, maksimalne na znosno višino, s strani države, ki jo naj razdeli na banovine in občine;

vinski trgovci in gostilničarji, ki so

Muzejsko vprašanje v Mariboru

NAŠ NARODNI PONOS ZAHTeva, DA SE TO VPRAŠANJE ČIMPREJ REŠI.

Splošno je znano, da se je Muzejsko (oz. Zgodovinsko) društvo trudilo, da bi se določil dvorec bivše oblastne skupščine za naš pokrajinski muzej. To poslopje bi namreč povsem odgovarjalo muzejskim svrham. Žal, da se ta ideja ni uresničila, ker pride v dvorec (sicer potrebna) gozdarska šola. Muzejsko vprašanje pa je tako pereče, da se mora na vsak način čimprej rešiti. Sedanji prostori so prenatrpani, tako da je ureditev muzeja nemogoča in da obstoji celo nevarnost, da se bodo mnogi naši spomeniki uničili ali se zgubili, ker zanje ni več prostora. Od takega »muzeja« pa tudi javnost nima skoraj nikake koristi.

Sedaj se nudi prilika, da se muzejska kriza reši. Kakor je znano je postala Park-kavarna prosta. To poslopje bi po svoji legi odgovarjalo muzejskim svrham, ker se nahaja v središču mesta in v parku. Najlepši in najumestnejši prostori za muzeje so v javnih nasadih, kjer ni cestnega hrupa in prahu in kjer služi narava sama kot zunanji okras. Zato se nahajajo vsi znamenitejši muzeji (n. pr. v Zagrebu, v Sarajevu, na Dunaju, v Monakovem, v Budimpešti itd.) sredi zelenja. Vprašanje je le, če odgovarja poslopje muzejskim namenom. Prostor mora biti namreč dovolj velik, popolnoma suhi, svetli (pa ne preveč izpostavljeni soncu) in primerno varovani zoper vlom in elementarne nesreče (predvsem požare). To vprašanje morajo rešiti sporazumno stavebeniki in odborniki Muzejskega društva. Če se to vprašanje neugodno reši, naj se določi Park-kavarna za **naravoslovni muzej**, ki bi obsegal zbirke rudnin (oz. kamenjev in okamenin), domačega rastlinstva in živalstva (žuželke, ribe, dvoživke, ptice in sesalce) ter laboratorij za prepariranje. Potrebne bi bile samo neznatne preizdave, n. pr. vhodi i. dr. Prostor celotnega naravoslovnega muzeja bi se uporabil za botaničen vrt, ki je v Mariboru potreben. Sčasoma bi se — priključiti tudi zoologičen vrt, za kar bi bil prostor zelo ugoden, ker se nahaja v neposredni bližini drevje, potok in ribnik.

Kulturno-zgodovinski oddelek (iz kopanine, novci, pohištvo, slike, spomini na znamenite osebnosti itd.), bi ostal v sedanjem muzeju, dokler bi se ne dobili bolj reprezentativni prostori. (Za ta oddelek so potrebni reprezentativni prostori, ker se v njem izraža naše narodno bistvo, naša narodna duša). Na ta način bi bil sedanji muzej — pravzaprav skladišče — razbremenjen in bi bilo mogoče predmete strokovnjaško razvrstiti. — S tem bi se spremenil odbor Muzejskega društva v toliko, da bi obsegal pod skupnim predsedništvom dve samostojni sekciji, namreč kulturnozgodovinsko in naravoslovno. Vsakemu muzeju bi pripadale vstopnine, medtem ko bi se morali ostali dohodki kakor članarine, podpore i. dr. sekciji deliti. Za naravoslovni muzej bi bil potreben poseben čuvaj, ki bi znal — če tudi le pod nadzorstvom strokovnjakov — preparirati živali, sestavljati okostja itd. Za to službo bi bil najprimernejši kak upokojen učitelj. Tega čuvaja pa bi morala nastavitvi mestna občina na lastni račun, ker so dohodki muzeja zelo pičili in ker jih potrebuje odbor za nakup oz. popravilo zbirke. Sicer pa bi bili stroški čuvaja naravoslovnega muzeja neznatni, posebno, če se upošteva, kako ogromno korist bi imelo od strokovno urejenega naravoslovnega muzeja vse prebivalstvo, predvsem pa naša učeča se mladina.

Slednjič naj se naša javnost zaveda, da je muzejsko vprašanje naše najvažnejše kulturno in vsled tega tudi nacionalno vprašanje in da zahteva naš narodni ponos, da se to vprašanje čimprej reši.

Dr. V. T.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 25. novembra ob 20. uri »Lutka« ab. A. Kuponi.

Sreda, 26. novembra. Zaprto.

Četrtek, 28. novembra ob 20. uri »Življenje je lepo«, ab. B.

Iz mariborskega gledališča. V četrtek, 27. t. m. se bo vršila prva repriza optimistične komedije Marcela Acharda »Življenje je lepo«, ki je pri svoji nedeljski premijeri zelo ugajala in ji bo občinstvo gotovo tudi v bodoče naklonjeno. Ab. B. — Za najbližji čas se pripravlja v drami Räderjeva čarobna pravljica s petjem, plesom in godbo kot otroška predstava v režiji g. H. Tomašiča ter v operi Smetanova priljubljena opera »Prodana nevesta« v režiji g. Truhoviča.

Tečaj za mizarstvo luženje v Mariboru.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi na soboto in nedeljo 6. in 7. decembra tečaj za mizarstvo luženje v Mariboru. Tečaj se bo vršil oba dneva celodnevno. Poučevalo se bo luženje raznovrstnega mehkega in trdega lesa, pri čemer se bodo uporabljala lužila po najmodernejših receptih. Dala se bodo tudi navodila glede nabave lužil in vsak udeleženec dobi vrhu tega še seznam preko 100 receptov za sestavo lužil. Sprejmejo se v tečaj v prvi vrsti mojstri, po razpoložljivosti prostora pa tudi pomočniki. Prijave je poslati neposredno Zavodu za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani najkasneje do 2. decembra. Pridobitina za mojstre znaša 50 Din, za pomočnike Din 25. — Vsak udeleženec nosi tudi stroške za nabavo 65 komadov deščic iz raznovrstnega lesa v dimenzijah 20x10 cm, katere preskrbi za vsakega udeleženca zavod sam.

Drobiž iz Slov. Bistrice.

V nedeljo dopoldne je bilo v hotelu »Beogradu« zborovanje kmetijske podružnice in je bilo razmeroma dobro obiskano. Razpravljali so o stanovskih vprašanjih in potrebah članstva v okviru podružnice. Glavno debato je zbudil predlog o zgradbi lastnega skladišča za umetna gnojila in poljska orodja. Podružnica gmočno izvrstno prospeva. Posebno dobro so se obnesli poizkusi z umetnimi gnojili na njivah in v vinogradih članov in podružnice same. V vinogradu podružnice, ki meri 1½ orala, so pridelali 27 hl.

Ogromno škodo je povzročil zadnji vihar, ki je razsajal nad mestom in našim južnim Pohorjem. Odtrgalo je v viničarjih v Visolah dve slamnati strehi, nad Šmartnim pa pri posestniku Juriju Pristovniku streho z novega gospodarskega poslopja. Ogromno škodo je povzročil vihar v gozdovih. Ponekod je škoda skoraj neprecenljiva.

Do krvavega pretepa je prišlo pretekli teden na Šmartnem na Pohorju. Nekateri fantje-drvarji so na Martinovo nedeljo popivali ves dan, in jim je končno novo vino zlezlo v glave. Domov grede so fantje Ahaj, Cvirn in brata Koršeta delali neumnosti in se v pijanosti šalili. Za njimi je prišel drvar Janežič iz sosednjega Tinja, ki ga je Ferdo Kovše zgrabil za vrat in se hotel pošaliti. Naši Pohorci pa ne poznajo neumestnih šal in Janžič je skrivoma in naglo potegnil nož ter Kovšeta zbadel nekolikokrat v hrbet, glavo in stegno. Hudo ranjeni drvar se je zgrudil onesveščen in predal so ga v zdravniško oskrbo, orožniki pa, ki tudi ne poznajo takih šal, so tudi uređili svoje. —

Spominjajte se CMD

Mariborski in dnevni drobiž

Krajevni odbor Narodne odbrane v Gor. Cmureku

bo proslavil letošnji državni praznik prav slovesno. Na predvečer se bo vršilo slovesno razobešanje državne zastave pri obmejnem mostu v Gor. Cmureku. Zastava, ki so jo nabavili nastavljenici finančne kontrole v Gor. Cmureku in orožniki ter kraj. odbor Narodne odbrane, je dolga 8 m in bo visela na 12 m dolgem drogu. Sodeluje tamburaški odsek N. O. — Odsek pri Sv. Ani priredi ravnotam bakljado s sodelovanjem gasilcev in domačega »Sokola«. Razhod pri novi šoli. — Dramski odsek pri Mariji Snežni priredi kres. — Šolska poslopja pri Sv. Ani, Marija Snežni in Lokavcu ter finančno poslopje v Gor. Cmureku bodo razsvetljeni. — Dne 1. decembra bo pri Mariji Snežni ob 9. uri »Te Deum« v cerkvi, ob 10. uri pa slovesnost v šoli. Enako pri Sv. Ani v Slov. gor. Udeležba je za člane obvezna. Člani, razobesite ta dan državne zastave na vaših domovih in se udeležite polnoštevilo naših proslav! Narodni pozdrav! —

Smrtna kosa.

V Podlehniku v Halozah je umrl večeraj v starosti 49 let dolgoletni ravnatelj tamošnjih posestev graške štajerske hranilnice g. Franc Majcen, odlični gospodarski strokovnjak in svetovalec narodu. Bil je rojak od Velike Nedelje in brat načelnika Prve južnoštajrske vinarske zadruge v Celju. Pokopan bo jutri 26. tm. ob 16. na mariborskem mestnem pokopališču v Pobrežju. — Sinoči je umrla v bolnici, stara komaj 27 let, soproga preglednika finančne kontrole, Fani Vogel-nik, Ob bregu 6 pa učenka II. razreda osnovne šole Marija Štefančič. —

Redek pojav v naravi.

Na nedeljskem lovu na Dravskem polju so zasledili mariborski lovci fazanko, ki je bila na prsih kovinasto zelena. Skoro gotovo je to slučaj hermafroditizma (obojespolnosti), saj ima kovinasto zeleno moder vrat le fazan samec, a je fazanka pepelnato rjava. Kako pričajo pri doslovci, je to res zelo redek pojav, mnogo redkajši, kakor albinizem; bele fazanke, bele zajke, bele veverice in jerebice smo videli zastavljene na lovski razstavi v Ljubljani.

Maribor v parkeljski čarovitosti.

Ko se sprhajaš v večernih urah po mestnih ulicah, si kar omamljen od številnih rdeče razsvetljenih izložb vseh trgovskih strok. Maribor je čez noč postal »rdeč«. Kdor tega ne verjame, naj se potruži v glavne mariborske ulice. Vse ti ponujajo na račun svetega Miklavža in če komu ta ni všeč, agitirajo v imenu »parkeljna«. Mnogim od oprte čarovito razsvetljene izložbe, mnogim... Ravnotako pa so mnogim zaprte s sedmerimi pečati. — Bridka resnica je to in niti v glavo nam ne pade, da bi omejili Miklavžev ali parkeljinov nimbus. Izbera je velika za male in velike otroke. Malim ne pokvarite romantične iluzije in sežite po trajnih darovih, a veliki otroci bodo dobro storili, da se poglobijo v kruto realnost življenja in poklonijo kake pri-spevke za obče-koristne namene. —

Napaden orožnik.

27letnega orožnika Vinka Kraja iz Ribnice na Pohorju je v nedeljo zvečer, ko je bil na obhodu, neznan zločinec zavratno napadel in ga z nožem ranil v desna pleča. Ranjenca so morali prepe-ljati v Maribor. —

Nove telefonske zveze Maribora z ino-zemstvom.

Z današnjim dnem so uvedene nove telefonske relacije: Maribor - Friedrichs-hafen v Nemčiji (govorilna enota Din 72.60), Maribor - Wuppertal in Maribor - Elberfeld, oboje tudi v Nemčiji (govorilna enota Din 85.80). —

Viničarjeva osveta.

Včeraj je viničar Anton H. od Sv. Petra srečal v Einspielerjevi ulici zidarskega pomočnika Drašpaherja in ga začel krepko obdelovati s pestjo po glavi in rokah. Ko je prišel stražnik in ga pozval na odgovor, je izjavil, da ga je D. pred dnevi, ko ga je prišel terjat za mleko, opsoval s smrkvcem, roparjem in viničarsko svinjo. Drašpaher, ki ima več podplutb in oteklin od udarcev, zahteva proti viničarju kazensko postopanje. —

KINO

Grajski:

Od danes dalje

Ce mladina ljubi

100% nemška veseloigra. Govor, petje.

Union:

Od danes dalje

Kneginja čardaša

100% nemška opereta. Gretl Theimer

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17. 19. 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15. 17. 19 in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blazinah. XXVI

APOLLO KINO

V soboto in nedeljo nemi velefilm:

Temni kavalir

Senzacija!

Senzacija!

Izgradnja naše glavne železniške proge.

Iz Beograda poročajo, da so v ministstvu za promet že skoro izdelani načrti za drugi tir med Zagrebom in Zidanim mostom in da bo za odplačilo anuitete potrebna svota vpostavljena že v novi proračun. Tudi novi most in trikot v Zidanem mostu bosta do spomladi dogra-jena in izročena prometu. —

Nezgodna na cesti.

Včeraj je 50-letna posestnica Antonija Koražija iz Loč pri Poljčanah na cesti tako nesrečno padla, da si je zlomila lvo nogo. Ponesrečenko so prepeljali v mariborsko bolnico. —

Drzna tatvina na Teznu.

V nedeljo med 19. in 20. uro, ko so bili domačini pekovskega mojstra Kovačiča na Ptujski cesti odsotni, je neznan umovnič vlomil vrata drvarnice, se splazil skozi odprtno v pekarno in odtod v stanovanje, kjer si je neopaženo prisvoil čez 8.000 Din in povrh še zlato uro. Tatvina je bila takoj opažena, ko so se vrnil domači. Policijski pes je sledil tatu do železniške proge. Upati je, da bodo drz-nemu umovniču naši vrli orožniki kmalu na sledu. —

Centenim inserentom na znanje.

Centenim inserente opozarjamo, da sme jo za »Večernik« pobirati noveletne ogla-se samo oni akviziterji, ki se izkažejo s pooblastilom. Uprava »VEČERNIKA«.

TRENCHOATI.

površniki, hubertusplašči, usnjeni lopčiči, kože, pliši, snežni čevlji, snežni škornji, galoše, kakor tudi razno manufakturno blago na obroke. ORNIK, Maribor, Koroška cesta 9. XLIII

Kdor želi Miklavža na dom,

naj se blagovoli v svrhu nadaljnjih informacij zglediti pri gledališki blagajni. 3340

Strelska vaja.

Oblastna streljaška družina v Mariboru opozarja strelce in lovce, da se bo vršila druga strelska vaja v sredo dne 26. t. m. ob 20. uri v Narodnem domu na keglišču v kleti. 3343

Puškinov dom v Lenjingradu.

ki je zdaj pretvorjen v »Znanstveni zavod za raziskovanje ruske literature«, je bil obogaten z novimi dokumenti. Zavodu so bila izročena na novo najdena pisma Puškina, Tolstega, Turgenjeva in Ogareva, ter bogat arhiv rodbine Aksakov.

Kongres Zveze čeških in slovaških društev v Jugoslaviji

bo — kakor poročajo praški listi — dne 7. dec. t. l. v Osijeku. Kongres bo otvorjen s svečanim koncertom osješke Filharmonije in hrvatskih pevskih društev. Mestni načelnik dr. Hengel bo pozdravil kongres imenom mesta.

S kongresa za plastično kirurgijo

ČAS BREZ GRDIH IN STARIH LJU DI. — POLEPŠEVALNA ZNANOST. — PRESAJANJE LAS.

V začetku tega meseca je zboroval v Parizu mednarodni kongres za plastično kirurgijo, prvi svoje vrste doslej. Udeležili so se ga zdravniki specializisti iz Francije, Nemčije, Avstrije, Anglije, Amerike, Italije, Belgije in Španije in njihove razprave so bile nad vse zanimive. Šlo je za afirmacijo in organizacijo nove znanosti, polepšave človeka s pomočjo kirurgije. Ta znanost ni povsem nova, saj poslujejo v velikih mestih zapadne Evrope, posebno v Parizu, Berlinu, Londonu itd. že dolgo sanatoriji za plastično kirurgijo. Cilji te plastične kirurgije, kakor so kongresisti imenovali novo pač, so medicinske, popravljanje na ljudeh to, kar ste narava in starost zgrešili.

Znano je že več časa, da se z operacijo da odstraniti z obraza in drugih delov telesa nagubana koža: gube na čelu, uvela lica, vrečice pod očmi itd. Prav tako pa je mogoče predrugačiti tudi obliko nosa, ušes, obrvi itd. Prevelikim nosovom, ki kvarijo sicer lepe obraze, se odvzame spodnji del in se mu da primerna lepa oblika, nazven štrleča ušesa se od zadaj stisnejo, to se pravi, izreže se pramen kože, ki se potem zopet zaraste. Vendar se doslej vsej spretnosti plastičnih kirurgov še ni posrečilo, da bi mogli izvrševati te operacije tako, da bi po zacelitvi izginila vsaka brazgotina. Na kongresu v Parizu so pa sedaj poročali, da so že na najboljši poti do te nove umetnosti, ki ne bo velike važnosti samo za njihovo stroko, ampak sploh za vso kirurgijo.

Poleg teh posameznih vprašanj so na kongresisti razpravljali tudi o načelnih zadevah njihovega poslanstva. Tako so namreč, da je popolnoma napačno misliti, da je plastična kirurgija samo zato tu, da bi pomlajevala stare ali pa da je, kakor ponekod še mislijo, nepotreben luksuz in nečimurnost. Mnogo ljudi pride že na svet s pogreški. Ti ljudje so zaradi tega proti svoji volji postavljeni v ozadje, ker se ne morejo niti v zakonskem ni-

ti v družabnem in stanovskem življenju tako udeleževati kakor normalni. To upliva nanje navadno deprimujoče in prečesto so njihove siceršnje sposobnosti docela izgubljene za človeško družbo. Nova znanost plastične kirurgije hoče vsem tem nesrečnikom pomagati in skratka, napraviti hoče, da na svetu sploh ne bo več grdih ljudi.

Da bo pa vse to mogoče, se mora plastična kirurgija postaviti v službo splošnosti, tako da bodo njen blagoslov lahko uživali tudi manj premožni sloji. S to kirurgijo pa se smejo baviti zares le strokovnjaki s potrebnim teoretičnim in praktičnim znanjem. Zato so kongresisti odločno nastopili za zaščito naslova plastični kirurg. Obenem so sklenili zahtevati, da se tudi na vseh velikih medicinskih fakultetah ustanovijo stolice za plastično kirurgijo in da se v vseh državah izda tozadevni primerni zakoni, ki bodo regulirali vsa iz nove prakse izvirajoča pravna vprašanja.

Poleg tega se je kongres bavil tudi z vprašanjem pleš in sivih las. Eden izmed navzočih zdravnikov je poročal, da so se mu že deloma posrečili eksperimenti s presajanjem las. Ko bodo ti eksperimenti dobri izvedeni in preizkušeni, bo mogoče lase brez težko presajati z glave na glavo. Tako bo plešec lahko poljubno izbral barvo las, ki mu bodo lahko vsajene v glavo. Dobil bo lahko črne ali rjave, kodraste ali gladke lase, ali pa tudi mešane. Tako bomo morda v dolednem času lahko srečavali na ulicah ljudi, ki bodo »šekasti«. Prav tako bodo sive lase lahko zamenjali črni, ko stanjevi ali kateri drugi kodri. Treba bo le dobiti gostogrivca, ki bo pripravil en odstopek nekaj svojih »sadič«, seveda proti primerni odškodnini. Kakor se tedaj vidi, napreduje polepševalna in pomlajevalna znanost na vseh področjih. Naposled bomo vsi lepi kakor Adonis in Venera, vsi temnogrivi in starosti in grdote ne bo nikjer več. Kako bo neki šele izledal svet čez 100, 200 ali celo 500 let?

Zložen človeški rod

Ljudje, ki imajo mnogo prostega časa, so izračunali, da je približno 1500 milijonov ljudi na zemlji. Kdor je bil v vojni in je videl vse tiste množice ljudi, bo težko uganil, kako velikega prostora je treba, da na njem stoji ves človeški rod. Da ne bo dolgega ugibanja, navedemo tukaj sledeči rezultat. Na eno miljo dolžine gre 12.000 ljudi, na kvadratno miljo torej 12.000 x 12.000, t. j. 144 milijonov. Za ves človeški rod ni treba potemtatem več ko 11 kvadratnih mili, t. j. približno toliko kot je površina Bodenskega jezera, da bi stal. Če bi pa hoteli vse te ljudi zložiti v zaboj, kakor n. pr. slanike ali slično, kako velik bi moral biti zaboj? Za vsakega človeka pustimo 2 m dolžine, $\frac{1}{3}$ metra širine in $\frac{1}{4}$ metra višine, tako da je vsak še lahko ovit s potrebno množino papirja. Da zložimo ves človeški rod, bi rabili zaboj s 1000 metrov v kubiku ali en km³. Zaboj bi bil približno tako dolg, širok in globok, kakor je Prešernova ulica ali Tomšičev dvor. Težko verjetno, a je resnično.

Dobra priložnost

Med anekdotami, ki krožijo po smrti pesnika de Porto Richa, je tudi sledeča: Med balkansko vojno l. 1912 je bil Porto Riche gost v neki hiši, ki je bila last zelo poznane židovske politika. Tudi pesnik sam je bil židovskega pokolenja, kar je bilo splošno znano. Zato je bilo zelo mučno, da je neki diplomat, ki je pravkar prišel z Balkana, zbijal šale na račun svojih izkustev z židi v vojni. Kmalu je prišla vsa družba v veliko zadrego. Toda pripovedovalec tega ni opazil in je končal s sledečim, po njegovem mnenju dobrim dovtipom:

»K sreči so vsi proti Židom: Turki in Grki, Bolgari in Srbi. Čim bo vojna končana, ne bo na Balkanu niti Židov niti svinj.«

Splošen molk, ki je nastal po teh besedah, je prekinil pokojni slavni francoski pesnik Porto-Riche s svojim mirnim glasom:

»Ali ne bi bila to za naju dva najlepša priložnost, da napraviva potovanje na Balkan. Mogoče pa bi mogla nastopiti proti temu predsodku.«

Nova ekspedicija na južni tečaj.

Znani raziskovalec južnega tečaja Sir Douglas Mawson je z ladjo »Discovery« nastopil svoje drugo raziskovalno potovanje v Antarktiko. Prof. Mawson z univerze Adelaide se je udeležil že več ekspedicij na južni tečaj, tudi Shackletonove, in je vodil avstralsko-azijsko ekspedicijo na južni tečaj v letih 1911 do 1914. Minulo zimo (ko je v Antarktidi poletje) je z ladjo »Discovery« podvil ekspedicijo ob še neraziskanih obalah Antarktide, pa se je moral letos na spomlad radi neugodnih ledovnih razmer vrniti. Sedanja ekspedicija je nadajevanje prejšnje.

Za moderne ladjedelnice na Jadranu.

Na merodajnih mestih se sedaj prične vprašanje zgradnje velikih modernih ladjedelnic na našem Jadranu. Predloženi je že več ponudb velikega inozemskega kapitala, zlasti iz Anglije in Amerike, ki so vse zelo ugodne. V kratkem bo padla odločitev. Ladjedelnice bodo namenjene v prvi vrsti okrepitvi naše trgovske mornarice in zgradnji naših rečnih plovnih objektov.

Sokolstvo

Proslava Sokolskega praznika

se izvrši na svečan način dne 1. decembra ob 11. uri v Unionski dvorani. Prirede jo skupno Mariborska Sokolska župa in Sokolska društva Maribor - matica, Maribor I in Studenci; obvezna je za vse članstvo, posebno pa še za one, ki so tekom leta pristopili, ker morajo položiti predpisano zakletvo. Vabil članstvu ne razpošiljamo in velja to obvestilo obenem kot poziv k udeležbi. Vstopnine ni. — Uprava MSŽ.

Redna seja uprave Sokolske župe Maribor

se bo vršila v četrtek dne 27. t. m. ob navadni uri; polnoštevilna udeležba nujna. Zdravo! — Tajništvo.

Spomini devetletne deklica

Komaj devetletna Gilberta Savary iz Pariza je pričela pisati spomine iz svojega življenja. Čudno, kaj ne! Toda čudno se bo zdelo to predvsem onim, katerim preteklost mlade pisateljice ni znana. V devetih letih svojega življenja je namreč ta deklica zbrala že več izkustev, kakor marsikdo na višku svojega življenja. Zbudila je že javno občudovanje s svojimi klasičnimi in akrobatskimi plesnimi prireditvami, nastopila je na odru in pred mikrofonom, pela v gramofonske plošče in za filme ter žela ogromne uspehe tudi po številnih varietetnih odrih.

Nova zanimiva stranka na Danskem

Na Danskem je bila pred kratkim ustanovljena nova stranka, ki ima naslov »narodno-socialistična delavska stranka«. Njen program pa se bistveno razlikuje od programov ostalih enakoimenstkih strank. Glavna točka programa te stranke je namreč izključitev žensk iz parlamenta in občinskih svetov. Stranka napoveduje tudi odločen boj proti ženski volilni pravici. Povod za ustanovitev te nenavadne stranke za današnje čase je dalo baje dejstvo, da ženske v politiki niso dosegle nič omembe vrednega, ker jim pač manjka moška brutalnost. Novi stranki se je pridružil dosedaj 5 poslancev.

Čuden uspeh nagradnega razpisa

O priliki uvedbe novega otroškega vzgojnega tipa je priredila lani neka znana ameriška veletrgovka velik nagradni razpis. Za vsako v propagandnem tednu od 12. do 30. oktobra 1929 v Louisi skle njeno poroko je bila namreč razpisana nagrada, obstoječa iz otroškega vozička, toda samo pod pogojem, da se izroči še po enoletnem obstoju zakona. Trdka je pravkar objavila rezultat tekmovanja: Od 89 zakonov, ki so bili sklenjeni v propagandnem tednu, je obstojal čez leto dni samo še eden. V vseh drugih primerih je namreč prišlo do ločitve zakona ali pa je uvedeno pravkar ločitveno postopanje. Nagrado je dobila torej samo ena zakonska dvojica in ta nagrada je obstojala v bajno lepem otroškem vozičku. Amerikanci so v propagandi res neprekosljivi.

S podmornico do severnega tečaja.

Znani raziskovalec severnega tečaja, Wilkins, ki namerava s podmornico doseči severni tečaj, bo odšel na pot dne 1. jul. 1931. Tega dne bo zapustil s podmornico Spitzberge in bo skušal preko seve za tečaja doseči Aljaško v 60 dneh. Proga znaša 3500 km.

Izgradnja češkoslovaškega zračnega prometa.

Češkoslovaški zračni promet se bo v l. 1931 pomnožil za 3 proge in sicer Bratislava—Piešťany, Brno—Moravska Ostrava in Praga—Karlovy Vary. Na zunaj se bo uvedla stalna proga Lazne—Leipzig in skupno s švicarsko progo Praga—München—Zürich—Basel.

Telefonska zveza Beograd—Solun bo v kratkem otvorena, ker se dela na izgradnji proge bližajo koncu.

Sport

Zimskosportni turni list

Mariborski smučarski klub je vpeljal za svoje člane zanimivo novost. Vsi redni klubovi člani morajo voditi takozvani turni list. Vsako svojo zimsko turo morajo vpisati z označbo prevožene proge in po posebnem razdaljniku določene daljave v turni list. Navedbe mora pa potrditi vodja izleta, oskrbnik kože ali pa kak drug zaupnik.

Turni list služi zbiranju zanesljivih podatkov o zimskosportnem udejstvovanju rednih klubovih članov in naravno tudi kluba kot takega. Predvsem pa služi turni list kontroli delovanja rednih članov kluba. Redno članstvo pri M. S. K. ne bo namreč zaviselo od navadne prijave in plačila predpisane članarine, ampak predvsem od pravilno izvoženih zimskih tur. Samo one svoje člane, ki bodo izvedli predpisane zimske ture, bo smatral klub za svoje redne člane in bo tudi samo njim kot takim priznal pravico do vodstva kluba. Od izpolnitve vseh teh pogojev pa bo odvisna tudi verifikacija klubovih članov. M. S. K. si je postavil načelo, da samo pravi zimski športnik-vozač — imej vpliv na zimskosportne ustanove. S tem hoče M. S. K. že v naprej onemogočiti ustanovitev zbora nevozačev-kibicev in športnih politikov, ki že po svojem karakterju in drugih čisto nešportnih lastnostih škodijo razvoju vsakega športa (vidi n. pr. nogomet). Pri M. S. K. bo torej redni član edinole pravi športnik-vozač in edino ta bo verificiran pri podsavezu. — To načelo je tudi edino pravilno, kajti naslov športnik zasluži samo oni, ki doletijo šport tudi v resnici izjaja. Kibici in razni »impresariji« niso nikakoli športniki! A ti poslednji so na žalost oni, ki si lastijo največ vpliva v športu in oni so tudi, ki s svojimi znanimi nefair postopki kvarno vplivajo na razvoj samega športa in na medsebojne odnose športnih klubov. Oni so krivi, da se čisto zapravi več energije v medsebojnem trenju, kakor se je pa uporabi za izvajanje športa samega. Zato bi pač bilo samo za žele, da ta zdrava iniciativa M. S. K. čim bolj uspe in najde že letos odmev tudi pri vseh ostalih mariborskih zimskih športnikih, ki so dosedaj vedno dali primer pravega športnega duha, športne discipline in reda ter so s tem lahko služili kot vzoren primer tovarišem drugih, bolj »borbenih« športnih panog!

SK Hakoah (Gradec) v Mariboru.

V nedeljo dne 30. nov. gostuje v Mariboru znani graški sportni klub SK Hakoah in bo odigral z SK Rapidom prijateljsko tekmo. Projektirana je še druga tekma in bo najbrže 1. decembra igral SK Hakoah tudi z »Mariborom«.

Male sportne vesti.

Popularni srednji napadalec SK Rapida Tergletz je pristopil k ISSK Mariboru.

V Zagrebu se je v nedeljo odigrala hazena tekma Concordia: reprezentanca province Zagreba, ki je končala 24:8 v prid Concordije.

Gazzari, odlični vratar Hajduka, je pristopil k BSK.

SK Ilirija je priredila v nedeljo cross-country-tek v dveh kategorijah: v kategoriji seniorjev (7,5 km) je bil prvi Majhenič v času 28:23; v kategoriji juniorjev (3 km) pa Glavnik v času 11:08.

SK Železnikar, službeno.

Prihodnja odborova seja bo jutri, dne 26. tm. ob 20. uri v restavraciji »Narodni dom«. Pozivajo se vsi odborniki, da se radi važnosti seje sigurno udeležijo. — Tajnik.

Ženske kot pilotinje.

Znana francoska letalka Mary Bastie je izjavila, da bodo v kratkem v Franciji sestavljene letalske skupine, ki jih bodo vodile izključno ženske pilotinje. Letalka je mnenja, da so ženske za ta poklic ravnotako sposobne kakor moški. In psiholog prof. Vachet ji da v tem pogledu popolnoma prav. Dejanski so posamezne ženske v zadnjem času dosegle a polju letalstva zelo velike uspehe.

M. Zevnecot

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

9

Obstal je; za srce ga je stisnila tesnoba, kakršne ni čutil prej nikoli... Bila je mistična groza, popadajoča ga ob misli na roke brez mesa, ki so se iztezale poleg njega, in na glave, ki so ga gledale v temi s praznimi očesnimi votlinami...

In tako strašno se mu je storilo v duši, da se je zdajci obrnil nazaj proti železnim vratom... Dušilo ga je... Zraka! Hotelo se mu je zasopsti svežega zraka, naj stane kar hoče! Makar, če bi se moral spopasti s sto biriči!

Ta trenutek pa je zagledal senco, ki se je dvignila pred odprtino... Iztegnila se je roka.

In vrata so se zaprla z glasnim treskom.

Drevenec, z naježenimi lasmi, poražen od nepopisne groze, je slišal Manfred glas velikega profosa, ki je zaklical povelje:

»Deset mož na stražo pred ta vrata, da jih čuvajo noč in dan!... Ne odpreti prej kakor čez osem dni... ko bo rokovanec že mrtev!«

VII.

Prisega Štefana Doleta.

Mojster Dolet, sloveči tiskar, je imel svojo delavnico blizu univerze, na griču Sent-Zeneviev; stanoval pa je v ulici Sen-Deni, z ženo Julijo in hčerko Aveto.

Gospa Doletova je bila žena petintridesetih let, obdajeno z redko umnostjo in veliko dobroto srca. Pomagala mu je pri njegovih delih in mu bila visokomiselna tovarišica, angel domačega ognjišča in tolažnica v urah zmede in malodušja, ki jih je moral učeni mož pogostoma tako bridko okušati v svojem življenju.

Aveta je bila mlado dekle v starosti osemnajstih let, Aveta je ime, ki je pomenilo v nekaterih pokrajinah stare Francije »čebelica«.

Bila je zares vitka in ljubka kakor čebelica; imela pa je tudi umnost in preudarnost marljive čebelice. Bila je trdnega značaja, natura, polna življenja, rahlo in nežno srce...

Takšna je bila rodbina, kamor je spravil nasilen slučaj življenja in tisti mračni dobi lepo Žileto Santlis.

Po naglem Manfredovem odhodu je Dolet skrbno zaklenil hišna vrata, zavaroval jih z močno verigo in dejal, obrnivši se k še zmerom trepečoči Žileti:

»Tu ste varni, dete moje... Ne tresite se tako... Julija! Aveta!« je zaklical na glas.

Zenski, že prej prebujeni po hrupu, sta se naglo oblekli.

Prišli sta nad lepe stopnice iz rezljanega lesa, ki so vodile v zgornje nadstropje, in se napotili dol.

»Aveta,« je rekel Dolet resnóbo, »moj prijatelj Manfred je skoraj brat tvojega zaročenca Lantneja... Izkazal nam je čast, da nam je zaupal to deklico... Ljubi jo torej, kakor da bi bila tvoja sestra.«

V par besedah je razložil ženi, kaj se je zgodilo. Ženski sta nemudoma začeli obsipati Žileto z dokazi ljubeče skrbi... In uboga deklica je čutila, kako se vrača življenje vanjo; sladek usmev je zasijal na nje milem obrazku...

»Kako lepi ste!« je govorila Aveta. »Ali veste, da vas pozna prav dobro, kaj ne, mamica...«

»Res,« je povzela Julija, »večkrat sva vas videli iti mimo...«

»Občudovali sva vas; tako ste nama bili povšeči...«

»Tudi vi ste lepa!« je dejala Žileta v odkritosrčnem, naivnem občudovanju.

»Manfred je torej vaš prijatelj? ... Kolika sreča... Tako vrl je... tako dober... Lantne ga ima tako radi!...«

»Spoznala sem ga šele pravkar!« je odgovorila Žileta in zardela... »a videla sem ga že večkrat prej... Res se mi vidi, da je hraber... Rešil me je iz velike nevarnosti... Ne pozabim ga nikoli...«

Silno je sklenila roke — nervozna gesta, ki ji je bila navadna. Nje lepe oči so se zastirle z mokroto. Ves strašni prizor se je obnovil pred njeno dušo v presunljivi razločnosti.

Julija in njena hči sta bili preveč rahločutni, da bi jo izpraševali; Dolet pa je gledal ta ljubki, pokojni prizor s svojimi resnimi, zamišljenimi očmi.

»Oh!« je izpregovorila Žileta v instinktivnem izbruhu svoje groze, »tisti neznanci, ki so planili mahoma v hišo... in tisti človek, ki me je žalil s pogledi, besedami in sleherni kretnjo... in me je prijel... in odnesel! Oh, tisti mož! Bolim se ga! Navdaja me z nepremagljivo mržnjo in studom!...«

»Drago dete!... Ne bojte se ničesar več!«

»Oh, kaj ne mamam... da se mi ni bati ničesar?...«

»Tukaj ste popolnoma varni,« je povzel Štefan Dolet.

Ta hip pa se je oglasilo trkalo na hišnih vratih s trdnim, zapovedujočim ropotom. Žileta je prebledela kakor smrt.

Julija in Aveta sta se spogledali z Doletom: resnóbo vprašanje.

Tiskar pa je mirno dvignil roko, priporočaje zenskama molčanje.

Nato je dvignil zastor in odprl vrata, ki so bila za njim...

Pokazalo se je nekakšno tajno skrivališče... V ta prostor je skladal Dolet dragocene knjige, ki so izhajale v njegovi tiskarni.

Trkanje se je ponovilo silneje nego prvokrat.

Aveta je potegnila Žileto v zavetje... Dolet je spustil zagrinjalo, Julija je ostala pri njem. Šel je k

vratom... prisluhnili... in slišal glas, ki ga je spoznal!

Strašni sunki so stresali vrata. Bilo je očitno, da se morajo razdeliti v par minutah.

Štefan Dolet se je obrnil k bogati zbirki orožja, ki je krasila eno izmed lesenih oblog te dvorane.

Toda, ko je premišljal par trenutkov ob treskanju udarcev, je zmajal z glavo.

Porinil je v sredo dvorane naslonjač z bogatimi, strogimi rezbarijami.

Obrnil ga je proti hišnim vratom, sedel vanj, z obrazom polnim veličastne mirnosti, in čakal!...

Takšni so morali biti nekdanj obrazi rimskih senatorjev, ki so nemo in nepremično čakali barbarov na svojih kurulskih sedežih...

Zdajci pa so se vrata udala z rezkim glasom lesa, ki se cepi.

Več mož je vdrló v dvorano...

Dolet se ni dvignil z naslonjača...

»Kaj pomeni to, gospoda?« je izpregovoril s svojim mogočnim glasom. »Sredi mesta oblegate mirno bivališče! Vlomili ste vrata in vdrlí s silo! Čuvajte se, gospoda: pritožim se kralju, ki v svoji visoki pravico ljubnosti...«

»Mojster Dolet!« ga je prekinil nenadoma glas, ki ga je bil spoznal tiskar na ulici. »Moji ljudje so stopili v vašo hišo po mojem ukazu.«

»Kralj!« je rekel Dolet z istim neomajnim mirom. Vstal je in se globoko priklonil.

»Vaše Veličanstvo je dobro došlo v mojem stanovanju. Kljub okoliščinam, ki me iznenadajo, ostane ta poset v večno čast moji hiši. Naj blagovoli Vaše Veličanstvo odpočiti v tem naslonjaču... Julija, vzemi zlato čašo in jo nali s starim burgundcem, ki ga hraniva od rojstva na ine hčerke. Hiti ponuditi našemu siru dokaz gostoljubja in vdanosti, do katere ima pravico...«

»Že dobro, mojster, že dobro!« je rekel kralj v čudni zadregi.

»Ah sir!« je povzel tiskar, »nikdar se ne bom mogel potolažiti, da sem pustil čakati Vaše Veličanstvo... Če bi bil vedel, kako visok gost trka na moja vrata! Če bi bil vsaj gospod zaklical besedo, pred katero se ukloni vsak dober podložnik: V imenu kralja!«

»Res,« je zajecjal poročnik, »pozabil sem zaklicati: V imenu kralja! — Toda...«

»Molčite!« je ukazal Franc I. »Mojster Dolet, ne obtožujem vas. Hitimo rajše k stvari. Pravkar vas je posetil za malo časa neki možki... nekakšen rokovnjač... z imenom Manfred...«

»Da, sir,« je odgovoril Dolet. »Moj prijatelj je...«

»Vaš prijatelj je! Mojster, čudno prijateljstvo imate!...«

(Nadaljevanje prih.)

Radlodelavnica Storg, Ptuj
sprejme tri valence. Pogoj meščanska šola z dobrim uspehom. 3335

Montblanc nalična peresa.
Po 5letnem študiju nam prinese Montblanc svoj najnovejši nalični model s pritiskom. Papirnica Novak, Gosposka ulica. XXXV.

Premog Peklenica,
brez smrada, žilindre in kamenja, malo pepela. Voz stane 38 Din franko dom. B. Guštin, Cankarjeva ul. 24. 3053

Lepi zimski damski plašč
s kožnatim vratnikom poceni prodam. Mažir, Gregorčičeva ulica 23 I, od 8. do 2. pop. 3341

Ple'enine,
vse vrste po meri in okusu ter vsa pravila izvršuje hitro in točno po najnižji ceni mehanična pletarna Javornik Vojašniška ul. 2, Maribor. XXIV

Premog,
Mejovšek, Tattenbachova 13, telefon št. 2457. 3319

Spalne sobe,
politrane, najmodernejše, ugodno prodam. Mizarstvo Rudolf Kompara, Aleksandrova c. 48. 3106

Vedno topel kabinet
tako ugodno oddam gospodu ali gospi podični brez ali z hrano. Ponudbe na: Ruška cesta 5, I nadst. desno. 3344

Stalna priložnostna prodaja velike zaloge

XLV

nogavice, telovnikov, puloverjev,
vsakovrstnih hišnih in kuhinjskih potrebščin, posebno

karlovarske porcelanaste posode

pri Kormann-u, oddelek ostankov, Maribor, Gosposka 3

Zimske nogavice,

rokavice, pletenine ter vse druge modne potrebščine v modni trgovini

Anton Paš,

Maribor, Slovenska ul. 4.

Naznanilo prodaje

V četrtek, dne 27. novembra 1930 ob 9. uri se prodaja javni dražbi zaloga in oprava trgovine Sport-Roglič v Mariboru, Grajski trg št. 1.

Cenilna vrednost: Din 33.054.50.

Najnižji ponudek: Din 24.790.80.

Izpod te vsote se ne bode prodalo.

3344

V Mariboru, dne 24. novembra 1930.

Dr. LESKOVAR JOSIP,
konkurzni upravitelj.

Razprodaja

Meljska cesta 29

Na zalogi je še prvovrstno sukno za moške obleke, ševiot za marine oblekce, moška in ženska sukna za plašče.

Kvalitetno blago od Din 89'-naprej

Državna razredna loterija

Poročilo iz kolekture ANTON GOLEŽ, MARIBOR
Aleksandrova cesta 42. — XII. žrebanje dne 24. nov. 1930.
— (Za eventualne tiskovne napake se ne odgovarja.) —

Din 40.000.—: 83381.

Din 10.000.—: 29158, 52312.

Din 4.000.—: 27825, 47788, 85798, 98759.

Din 2.000.—: 291, 1220, 5410, 8311, 11734, 12682,

12860, 21372, 23273, 23803, 23973, 24192, 26913, 28341, 30457,

32033, 33329, 33919, 34109, 36543, 38219, 38953, 40799, 40977,

42891, 42937, 44313, 46238, 50638, 51484, 53003, 53057, 54513,

57070, 58171, 58951, 60405, 64410, 65821, 68330, 68333, 70021,

71820, 72207, 73556, 73722, 74593, 77446, 78401, 85194, 85794,

86156, 87840, 89385, 89529, 90145, 9084, 91797, 97636, 97820,

3324

Prihodnje žrebanje dne 25. nov. 1930.